

Aleš Chudárek: To, že se u nás drží dobří lidé, je zázrak a radost, za které jsem vděčný každý den

Spolek Handicap Zlín působí na poli sociálních a návazných služeb téměř třicet let. Dobré jméno si po celou dobu získává zejména profesionalitou, laskavým lidským přístupem, empatií a plným nasazením.

Tyto atributy charakterizují dvacítku kmenových zaměstnanců i třicet dobrovolníků organizace. „Práce v pomáhajících profesích není určená pro každého. Nejcennější je pro ni najít lidi se srdcem na dlaní, a my je máme,“ nedá dopustit na své kolegy ředitel Handicapu Zlín **Aleš Chudárek**, který požádal, aby rozhovor nebyl o něm, ale především o práci, kterou odvádí všichni lidé v Handicapu.

Handicap Zlín se věnuje terénní službě osobní asistence, provozuje dopravní služby, integruje zdravotně znevýhodněné děti se zdravými při aktivitách v Klubu dětí a mládeže, vede sportovní klub pro sportovce se zrakovým postižením, a kromě půjčovny kompenzačních pomůcek provozuje i dobročinný obchod Dobroděj.

Při vstupu do prostor spolku si neodpustím první dojem. Je to tady takové opuštěné...

To je právě podstata naší práce, aby všichni pracovníci přímé péče byli v terénu, u uživatelů našich služeb.

Naším posláním je dělat všechno proto, aby – když to jenom trochu jde, lidé i přes své postižení nebo znevýhodnění z důvodu věku mohli zůstat ve svém domácím prostředí. Aby žili tam, kde jsou zvyklí, a co nejvíce podle svého. Naši osobní asistenti k nim chodí a zabezpečují nejen „péči o jejich tělo“ a péči o domácnost, ale zprostředkovávají jim i kontakt se světem. Pomáháme jim k samostatnosti. Někteří tak mohou pracovat anebo se snáze dostanou tam, kam potřebují, jiní mohou cestovat a prožívat podobné věci jako jejich vrstevníci bez postižení, další mají dostupné sportovní vyžití anebo mají někoho, kdo jim poradí. Název Handicap tak trochu svádí k dojmu, že se staráme jen o lidi s tělesným postižením, ale náš záběr je širší, pomáháme i lidem s mentálním nebo kombinovaným postižením a hodně také seniorům.

O některé z nich se v rámci osobní asistence staráme pár hodin týdně a některým pomáháme třeba i deset hodin denně.

Příští rok Handicap oslaví 30 let činnosti, jak začínal?

V době před revolucí byli lidé se zdravotním postižením spíše přehlíženi a péče o ně byla soustředěná hlavně do velkých ústavů. Po ní se situace mohla změnit, jenže pro to bylo potřeba hodně udělat. Zlínští vozíčkáři tehdy rychle pochopili, že si budou muset s prosazením změny hodně pomoci sami, a k tomu potřebovali organizaci. Pak hledali cesty, jak si zajistit asistenta, jak se dopravovat, když neexistovala upravená auta ani bezbariérová MHD, jak mít

zpřístupněnou práci. V neposlední řadě chtěli i společensky žít a sportovat. Organizace se postupně rozrůstala, rozšiřovala služby navenek mimo své členy, učila se za pochodu... Nepovedlo se všechno hned, hledaly se cesty, způsoby, nástroje. Dnes je mnohé z toho dostupné a samozřejmě, a spousta bariér padla, našťáust.

Kdy jste svůj život s organizací spojili?

„Vozíčkáři – zakladatelé“ při sobě od začátku potřebovali paže a nasazení druhých lidí, dnes bychom řekli osobních asistentů. Tehdy nic takového neexistovalo, ale využívali sil takzvané civilní služby. No, a já jsem jedním z nich. Pravda, o pár let jsem si tu „civilku“ protáhl. Vedle osobního asistenta a řidiče jsem se záhy „převelel“ ještě k práci s dětmi a mládežníky v Handicapu. Měl jsem zkušenosti s vedením dětí v organizacích pro děti zdravé, a odtud byl kousek k pořádání táborů a akcí dětí s postižením společně s jejich sourozenci a kamarády bez postižení. A „ředitelovat“ jsem začal až po šesti letech. Ale protože Handicap neměl nikdy velký management a musíte být ve střehu zaskočit, kde je právě potřeba, jsem pořád „nohama na zemi“...

To možná přispělo k úspěchu...

I u nás platí, že za dobrým jménem organizace a jejími úspěchy stojí její lidé. Mohl bych se stavět na hlavu, kdybych se nemohl opřít o naše pracovníky a dobrovolníky. Použil bych příměr – Handicap jako strom. Naši donátoři a podporovatelé tvoří jeho kořeny, my kmen a naši zaměstnanci a dobrovolníci pak silné větve, které nesou „ovoce“, kterým je spokojenost uživatelů našich služeb a radost účastníků pořádaných akcí. Jedno bez druhého by nešlo. Chtěl bych vyzdvihnout šikovnost, ochotu a empatii našich pracovníků. To, že se u nás drží dobří lidé, je zázrak a radost, za které jsem vděčný každý den.

Váš Klub dětí a mládeže je velmi aktivní, co se v něm děje?

Jedním cílem klubu je, aby měly děti i přes své postižení možnost zažít to samé, co ostatní děti. Poznávat dobrodružství, kamarádství, překonávají různé výzvy, zažívají výlety anebo se scházejí v různých zájmových kroužcích. V zimě sáňkují, na jaře zažívají týden v koňském sedle, v létě jezdí na tábory a zájezdy. Obyčejné věci? Vedle sebe se setkávají vozíčkáři, děti s mentálním postižením a také děti zdravé. Není úplně snadné všechno skložit, pokud pro tak různorodou

Handicap také zajišťuje dopravní služby pro seniory a vozíčkáře

skupinu chceme připravit barvitý program, abychom je vtáhli do děje nějakého příběhu, musíme si dát práci s kostýmy a rekvizitami, každou hru a činnost upravit, aby se do ní mohl zapojit každý podle svých schopností. Staráme se nejen o program, ale všem dětem, které to potřebují, zajišťují během akcí naši pracovníci i péči, osobní asistenci. Stojí jim po boku, provází je a hecují, a to všechno bez nároku na odměnu. S jejich velkou pomocí tak s dětmi zvládáme stoupat na rozhledny a na zámky, bobujeme bez vleku, sjíždíme tobogány nebo na raftech řeky. Druhým velkým smyslem klubu je odlehčovat v zátěži rodičům a rodinám dětí. A když nám přijde po akci SMS: „Děkuji, cítila jsem se devět dní, skoro jako bych byla zdravá,“ tak to je pro nás největší odměnou.

A co doprava, každé město takovou službu určenou pro své imobilní občany nemá?

To je pravda. Naše dopravní služby doplňují bezbariérovou MHD ve Zlíně. Vozíme denně nejen děti do speciálních škol a stacionáře, ale také dospěláky do chráněných dílen a seniory třeba za lékaři nebo na úřady. Seniorům a vozíčkářům zajistíme bezpečnou a pohodlnou cestu díky nájezdové plošině a kotvícím prvkům. Jsme moc rádi za podporu města Zlína našich služeb a dopravy zvláště; dotace města tvoří základ jejího financování.

Kdyby vás chtěl někdo podpořit, jakým způsobem to může udělat?

Tak třeba kdyby náhodou někdo disponoval osobní dodávkou navíc, kterou bychom nahradili staříčkému Transporteru, tak bychom se vůbec nezlobili (*smích*)... Teď vážně, jsme moc rádi za každou zaslouženou DMSku, za každý zasláný finanční dar nebo za dobrovolnickou pomoc. Velkou pomocí je pro nás i každá návštěva v našem dobročinném obchodě Dobroděj v továrním areálu. Ať už k nám něco přinesete nebo zde něco nakoupíte; ostatně, všem, kdo nám jakkoli fandí, děkujeme.

Irena Orságová